

Η φαρμακευτική πολιτική... στα χρόνια νοσήματα

Forum για τα Οικονομικά & τις Πολιτικές Υγείας

Κωνσταντίνος Φρουζής

Πορταριά, Ιούνιος 2013

Τι είναι το χρόνια νόσημα

Απόκλιση από τη φυσιολογική κατάσταση σε μακροχρόνιο ορίζοντα

Η Εθνική Επιτροπή Χρόνιων Νοσημάτων των ΗΠΑ ορίζει τη χρόνια νόσο ως οποιαδήποτε επιδείνωση ή απόκλιση από τη φυσιολογική κατάσταση με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά ¹:

- ✓ η νόσος είναι μόνιμη
- ✓ αφήνει υπολείμματα ανικανότητας
- ✓ προκαλείται από μη αναστρέψιμες παθολογικές μεταβολές και μπορεί να απαιτεί μακροχρόνια επίβλεψη, παρακολούθηση ή φροντίδα

1. <http://www.cdc.gov/chronicdisease/index.htm>

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Τα χρόνια νοσήματα αποτελούν βασικό παράγοντα θνησιμότητας παγκοσμίως

Τα χρόνια νοσήματα είναι ασθένειες μακράς διάρκειας και γενικότερα βραδείας εξέλιξης

Τα χρόνια νοσήματα (π.χ. καρδιαγγειακά, καρκίνος, ΧΑΠ, διαβήτης κ.λπ.) είναι οι κύριοι παράγοντες θνησιμότητας παγκοσμίως, αποτελώντας το 63% των περιστατικών

Σε σύνολο 36 εκατομμυρίων θανάτων από χρόνια νοσήματα το 2008, τα 9 εκατομμύρια ήταν σε ηλικία κάτω των 60 και 90% αυτών των πρόωγων θανάτων αφορά σε χώρες με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα

Συγκεκριμένα στις ΗΠΑ, υπολογίζεται ότι τα χρόνια νοσήματα ευθύνονται για το 70% των θανάτων, περίπου 1,7 εκατ. ανθρώπους

Μολονότι τα χρόνια νοσήματα είναι ανάμεσα στα πιο διαδεδομένα και κοστοβόρα προβλήματα, είναι εύκολο στο να προληφθούν και να παρακολουθούνται αποτελεσματικά

Sources: <http://cmcd.sph.umich.edu/what-is-chronic-disease.html>

http://www.who.int/topics/chronic_diseases/en/

Κατηγορίες χρόνιων νοσημάτων

Ορισμός

- Στις χρόνιες παθήσεις περιλαμβάνονται μακροχρόνια νοσήματα, όπως
 - ✓ οι καρδιαγγειακές παθήσεις,
 - ✓ οι κακοήθεις νεοπλασίες (μη επιθετικές μορφές),
 - ✓ η ρευματοειδής αρθρίτιδα,
 - ✓ η λευχαιμία,
 - ✓ ο διαβήτης κ.τ.λ.,

που ευθύνονται για το μεγαλύτερο μέρος της σημερινής νοσηρότητας και θνησιμότητας.

Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ότι δεν οφείλονται σε μικροβιακούς παράγοντες, αλλά δημιουργούνται από ιδιοσυγκρασιακούς ή περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Χρόνια νοσήματα και ψυχική υγεία στην Ελλάδα (1/2)

91% των θανάτων οφείλονται στα χρόνια νοσήματα

Greece

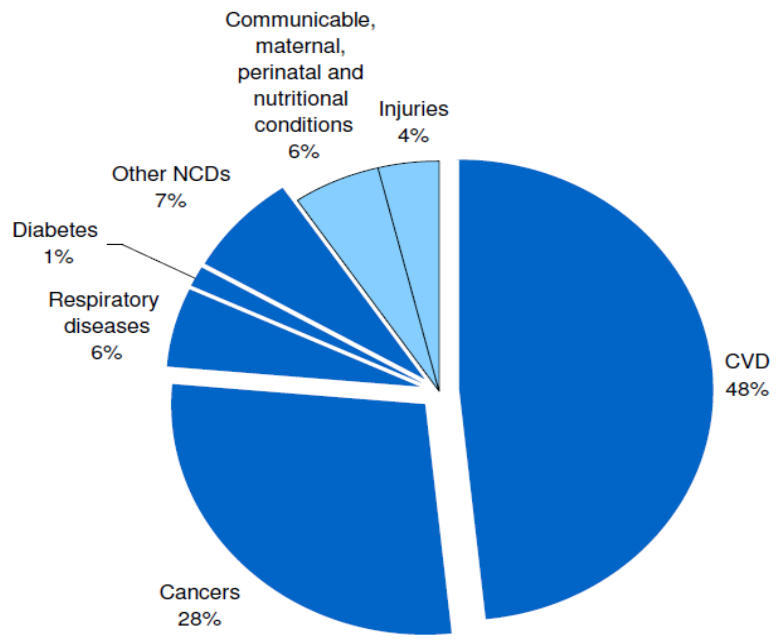
2010 total population: 11 359 346
Income group: High

NCD mortality		
<i>2008 estimates</i>		
	males	females
Total NCD deaths (000s)	47.3	41.3
NCD deaths under age 60 (percent of all NCD deaths)	13.3	7.5
<i>Age-standardized death rate per 100 000</i>		
All NCDs	444.5	289.4
Cancers	164.5	87.3
Chronic respiratory diseases	26.7	16.4
Cardiovascular diseases and diabetes	215.0	158.0

Behavioural risk factors			
<i>2008 estimated prevalence (%)</i>			
	males	females	total
Current daily tobacco smoking	59.0	30.1	44.3
Physical inactivity	20.2	15.5	17.8

Metabolic risk factors			
<i>2008 estimated prevalence (%)</i>			
	males	females	total
Raised blood pressure	43.8	41.4	42.6
Raised blood glucose	11.2	10.5	10.8
Overweight	59.7	47.9	53.7
Obesity	20.4	19.9	20.1
Raised cholesterol	51.3	50.7	51.0

Proportional mortality (% of total deaths, all ages)

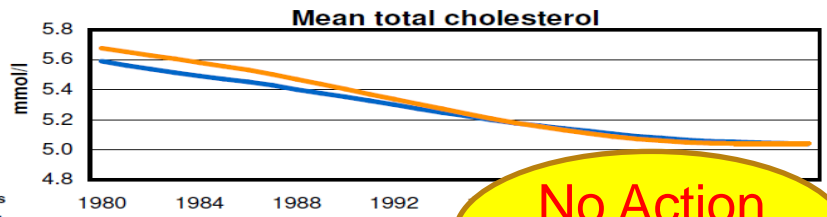
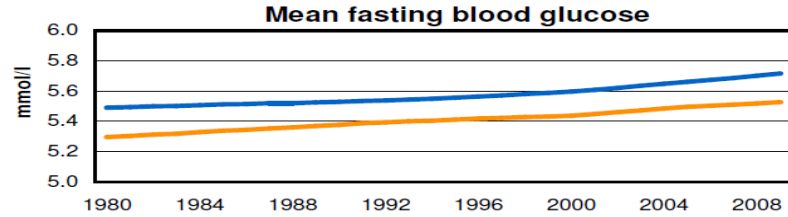
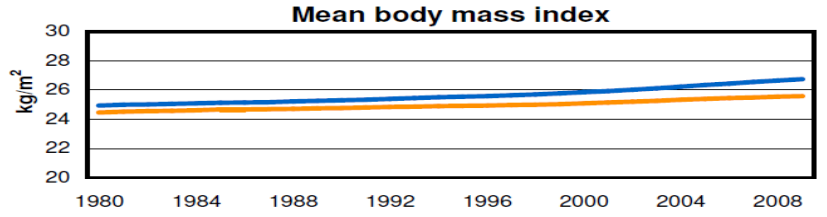
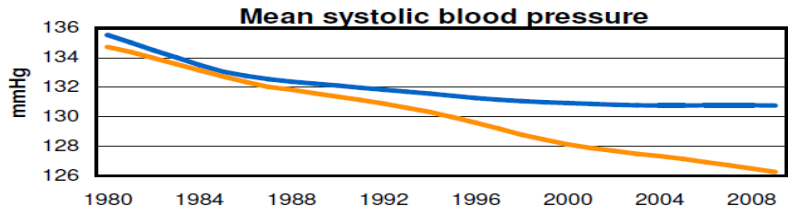
NCDs are estimated to account for 91% of all deaths

Χρόνια νοσήματα και ψυχική υγεία στην Ελλάδα (2/2)

Καμία στοχευμένη πολιτική στην Ελλάδα

Metabolic risk factor trends

■ Males
■ Females

No Action in Greece

Country capacity to address and respond to NCDs

Has a Unit / Branch / Dept in MOH with responsibility for NCDs	Yes	<i>Has an integrated or topic-specific policy plan which is currently operational for:</i> Cardiovascular diseases Cancer Chronic respiratory diseases Diabetes Alcohol Unhealthy diet / Overweight / Obesity Physical inactivity Tobacco	No No No No No No No No
<i>There is funding available for:</i>			
NCD treatment and control	DK		
NCD prevention and health promotion	DK		
NCD surveillance, monitoring and evaluation	Yes		
<i>National health reporting system includes:</i>			
NCD cause-specific mortality	Yes		
NCD morbidity	Yes		
NCD risk factors	No		
Has a national, population-based cancer registry	Yes		

DK = Country responded "don't know"

World Health Organization - NCD Country Profiles, 2011.

Χρόνια νοσήματα και ψυχική υγεία σε άλλες χώρες

Προγράμματα Προληπτικής ιατρικής σε πολλές χώρες ακόμη και σε αυτές με χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο

Policy	Italy	Spain	Portugal	Poland	Lithuania	Bulgaria
Cardiovascular	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No
Cancer	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No
Chronic Respiratory	Yes	Yes	N/R	DK	Yes	No
Diabetes	Yes	Yes	N/R	Yes	Yes	No
Alcohol	Yes	Yes	N/R	Yes	Yes	No
Unhealthy diet	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Physical inactivity	Yes	Yes	N/R	Yes	Yes	Yes
Tobacco	Yes	Yes	N/R	Yes	Yes	Yes

N/R – Not responded, DK – Don't know,

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Διεθνές πλάνο πρόληψης

- **Όραμα**

Ένας κόσμος απαλλαγμένος από την επιβάρυνση των μη μεταδοτικών χρόνιων ασθενειών.

- **Σκοπός**

Για να μειωθεί και να αποφευχθεί η νοσηρότητα, θνησιμότητα και αναπηρία που οφείλεται σε μη μεταδοτικές χρόνιες ασθένειες μέσω της πολύπλευρης συνεργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, έτσι ώστε οι πληθυσμοί φθάσουν στο **υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας και παραγωγικότητας** σε κάθε ηλικία, και ότι πλέον αυτές οι ασθένειες **δεν αποτελούν εμπόδιο για την ευημερία ή την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη**.

ΗΠΑ

Η Εταιρεία για την Εκπαίδευση Δημόσιας Υγείας (**SOPHE**) υποστηρίζει την πρόληψη των ασθενειών και τα θέματα ανάπτυξης πολιτικών υγείας. Ανέπτυξε το **Chronic Disease Indicators (CDI)** που είναι ένα σύνολο 97 δεικτών και αφορά σε δεδομένα για τα χρόνια νοσήματα που είναι σημαντικά για τη δημόσια υγεία.

Source: http://www.who.int/nmh/publications/ncd_action_plan/en/index.html

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1/2)

Πολιτικές για τα χρόνια νοσήματα

Πρόσφατες δράσεις

- ✓ Call for tender concerning a pilot project for developing and implementing successful prevention strategies for **type 2 diabetes**

Released 06 June 2013

- ✓ Reflection process on chronic diseases - RIVM report on "Europeans of retirement age: **chronic diseases and economic activity**"

Released 17 April 2013

- ✓ European Partnership for **Action Against Cancer** launched the online social gaming campaign 'I'm a Fan of Life'

Released 12 April 2013

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2/2)

Χρόνια νοσήματα

Πολιτικές Υγείας

Ο σχεδιασμός αφορά σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες κινδύνου

- κάπνισμα,
- κατάχρηση αλκοόλ,
- ανθυγιεινή διατροφή,
- καθιστική ζωή

και μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη πολλών χρόνιων ασθενειών. Αλλά για να είναι αποτελεσματικές, οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να βασίζονται στη **στοχευόμενη προαγωγή της υγείας, στην πρόληψη και στην έγκαιρη διάγνωση.**

Ευρωπαϊκή οδηγία – Δεσμευτική για τις χώρες μέλη

Εφαρμογή στοχευμένων δράσεων για το Κάπνισμα

C 378/6

EN

Official Journal of the European Union

8.12.2012

COMMISSION IMPLEMENTING DECISION

of 28 November 2012

concerning the adoption of the 2013 work plan in the framework of the second programme of Community action in the field of health (2008-2013), the selection, award and other criteria for financial contributions to the actions of this programme and the EU payment to the WHO **framework Convention on Tobacco Control, serving as a financing decision**

(2012/C 378/07)

THE EUROPEAN COMMISSION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union,

Having regard to Decision No 1350/2007/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 establishing a second programme of Community action in the field of health (2008-2013) ⁽¹⁾, and in particular Article 8(1) thereof,

Having regard to Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities ⁽²⁾, and in particular Articles 53(a), 75 and 110 thereof,

- (4) This Decision should allow for the payment of interest due for late payment on the basis of Article 83 of Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 and Article 106(5) of Regulation (EC, Euratom) No 2342/2002.
- (5) For the application of this Decision, it is appropriate to define the term 'substantial change' within the meaning of Article 90(4) of Regulation (EC, Euratom) No 2342/2002.
- (6) This Decision is also a financing decision for the EU payment to the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Προσέγγιση στα χρόνια νοσήματα

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των εθνικών και περιφερειακών πολιτικών για την αντιμετώπιση χρόνιων ασθενειών. Μια ευρωπαϊκή προσέγγιση πρέπει να επικεντρωθεί στην προστιθέμενη αξία μέσω της δράσης της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο της ΕΕ και αρμοδιότητες στον τομέα της υγείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 168 της Συνθήκης, τις οικονομίες κλίμακας και τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των κρατών μελών.

Δράσεις

1. *CHRONIC DISEASE PREVENTION AND HEALTH PROMOTION*
2. *MANAGEMENT OF CHRONIC DISEASES*

Source: http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/docs/reflection_process_cd_en.pdf

Χρόνια Νοσήματα

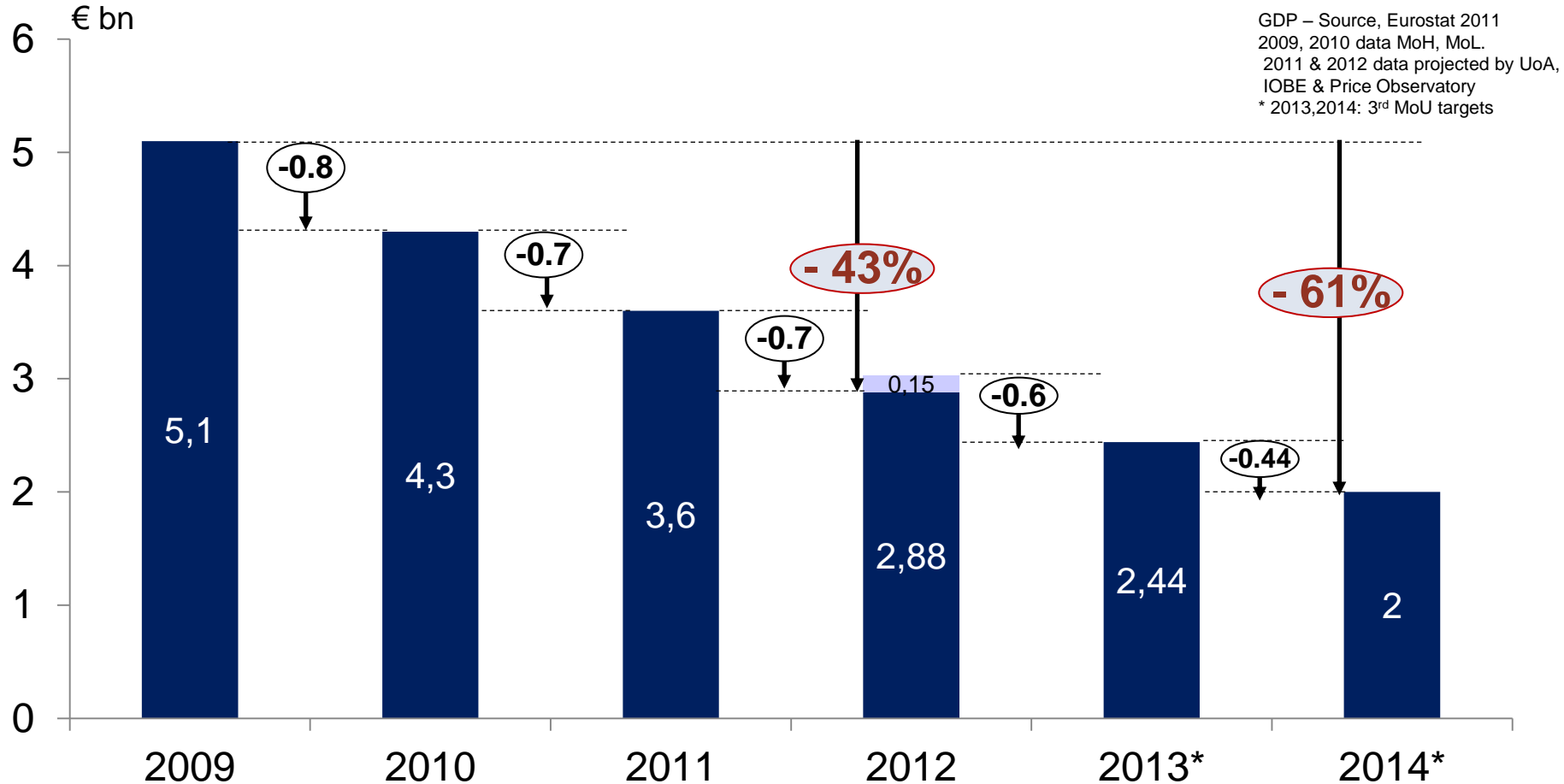
Η ελληνική προσέγγιση

Πώς να
ζωγραφίσεις
το
ΚΕΝΟ?

Η εξοικονόμηση την τελευταία 5ετία ανήλθε στα €3,1 δισ. – το haircut λόγω PSI άγγιξε το €1 δισ.

2014 – τι στόχος δαπάνης άραγε;;;

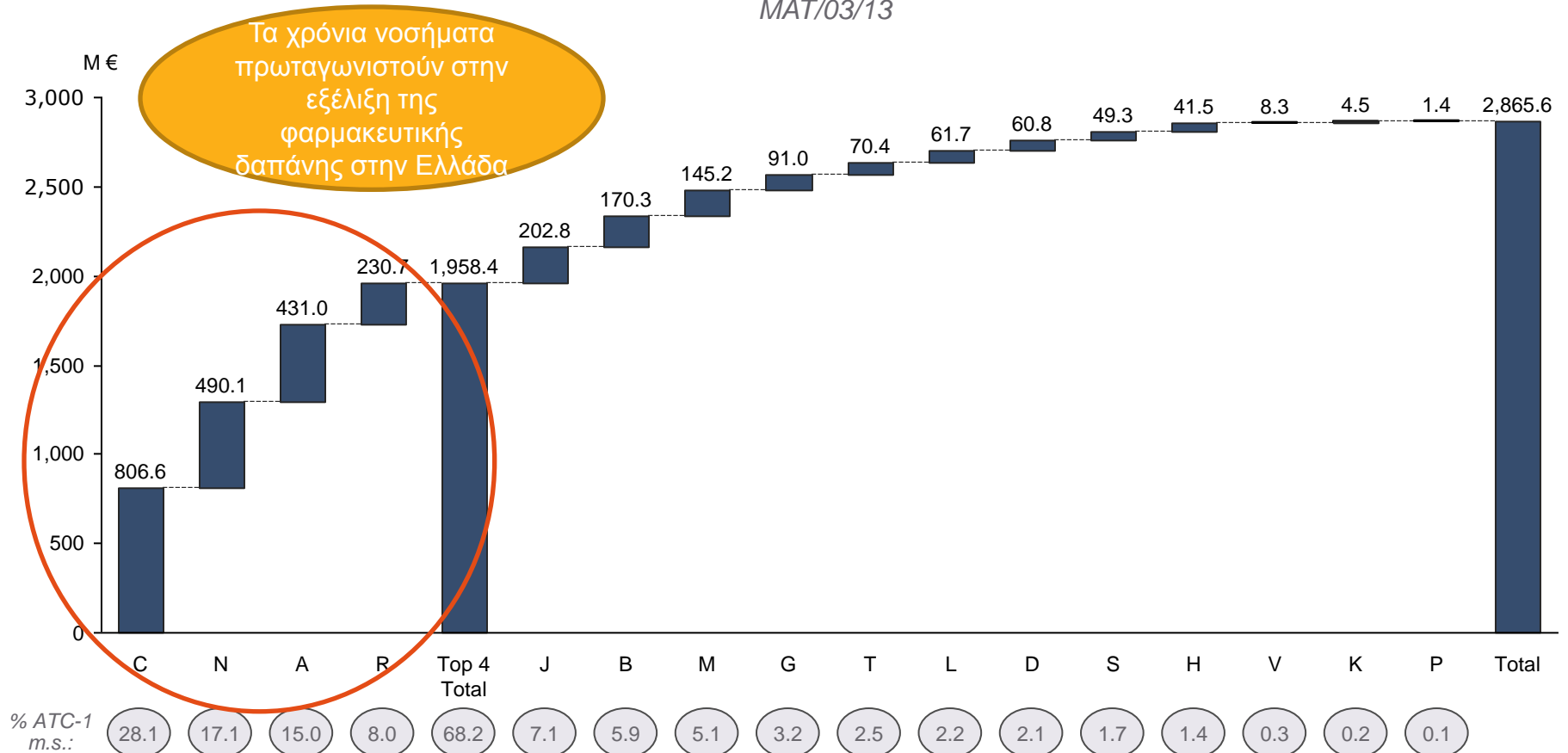

% GDP	2.2 %	1.9 %	1.7 %	1.4 %	1.3%	1%
GDP (bn)	231	227	215	201	192	192

Το 80% της φαρμακευτικής δαπάνης αφορά στα χρόνια νοσήματα

Δυστυχώς οι δράσεις εστιάζουν μόνο στις τιμές και όχι στην πρόληψη

Market values by ATC-1
MAT/03/13

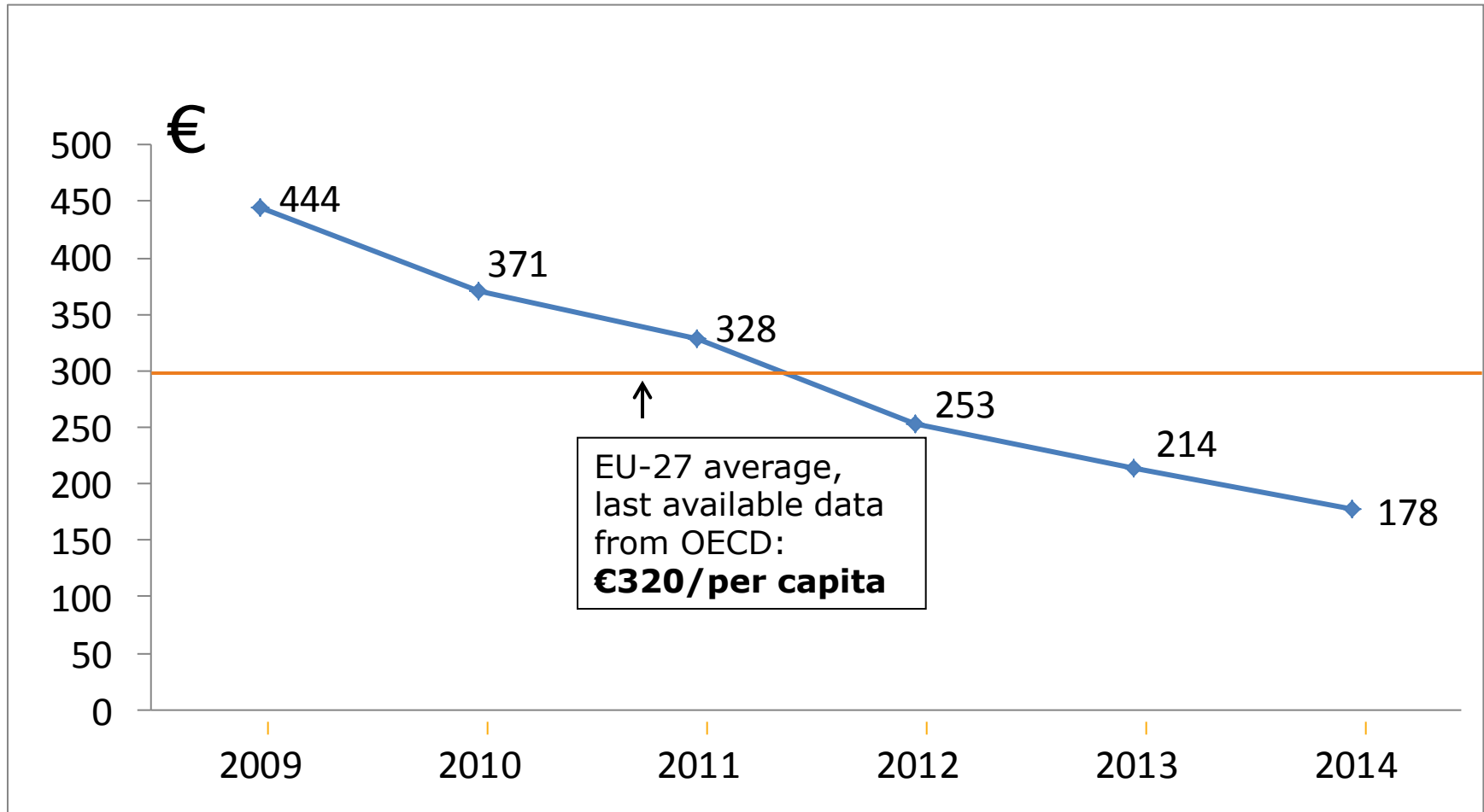
Note 1: **A**= Alimentary T.& Metabolism; **B**= Blood + B.Forming Organs; **C**= Cardiovascular System; **D**= Dermatologicals; **G**= G.U.System & Sex Hormones; **H**= Systemic Hormones; **J**= Systemic Anti-Infectives; **K**= Hospital Solutions; **L**= Antineoplast+Immunomodul; **M**= Musculo-Skeletal System; **N**= Central Nervous System; **P**= Parasitology; **R**= Respiratory System; **S**= Sensory Organs; **T**= Diagnostic Agents; **V**=Various

Note 2: Excluding all L.3816 products

Source: IMS Hellas data (MAT/03/13); IMS Management Consulting analysis

Κατά κεφαλή φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα

2013: Η απόκλιση αρχίζει να δημιουργεί σοβαρούς υγειονομικούς κινδύνους

Source: IOBE/SfEE, Facts & Figures 2012

Ώρα για δράση

Η Ελλάδα πρέπει να αναλάβει δράσεις άμεσα

- *Προγράμματα Πρόληψης σε στοχευμένες κατηγορίες με βάση τα διεθνή πρότυπα*
- *Καταγραφές – Registries*
- *Ανάπτυξη στρατηγικών για τη συμμόρφωση των ασθενών*
- *Δυνατότητα πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες*
- *Αποδέσμευση του στόχου της φαρμακευτικής δαπάνης από το ασφυκτικό 1% ως ποσοστό του ΑΕΠ*